

My very personal journey

ר'יטו קרוּמִיר

Literary Judeo-Italian
Oxford School of Rare Jewish Languages
12th June 2023

1

Source

Biblioteca Palatina in Parma

- manuscript 3068, ff. 124–126

The National Library of Israel

- digital copy 990001090500205171

2

Bibliography

- Luisa Cuomo: Una traduzione giudeo-romanesca del libro di Giona. Tübingen: Max Niemeyer Verlag, 1988
- Maria Maddalena Colasuonno: Literary Judeo-Italian. Online course: Oxford School of Rare Jewish Languages, 2022–2023

3

Passato remoto

4

3rd person singular

וְאֵלֶּה ...

וְיַעֲשֵׂה ...

וְיַעֲשֵׂה ...

5

3rd person plural

וְאֵלֶּה ...

וְיַעֲשֵׂה ...

וְיַעֲשֵׂה ...

6

The vowel a

7

... in a few Jewish Languages

Yiddish
(Judeo-German)

אָ
אַ diphthong ai

Ladino
(Judeo-Spanish)

אָ
אַ as final

Judeo-Italian

אָ
אַ as final
אָ as initial and
rarely middle

אָ alone

8

Examples

Yiddish

װַיְ גָעֲפִינְטַ מַעַן אֶזְאָ חַכְמָה?

Ladino

נוּ מֵיזָה סַיְן פָּאָן נִי אַרְמָאָדָה סַיְן קַאַפְּיטָאָן

Judeo-Italian

קָוִי אַנְוְנְצִיאָאוֹ אַהֲ אַיּוֹ!

9

The vowel i

10

וְשָׁמְרָה, וְלֹא בְּזָה כְּסֵף צָדָה צָדָה אֵי אַיְלָבִּיהָ כְּסֵף סִינְרָבִּיוֹ : אֵין
אֵין בְּנֵן בְּגָרְדָּולְיָאָרָאיְן סְוִיפְּרָה בְּקָוָה לְהָ וְצִיטָּאָרָה אַבָּאָהָה קָוָה
אֵי אֵן אַיְלָבִּיהָ פָּלוּ רִי דְּגָרְיָאִישִׁי מִירְדִּיְצָרִיְּהִי אַוְתְּלִיאִיכִּי קִינְסִי קָוְדָשִׁים
אַיְלָבִּיהָ פִּירְיָה סְוָאָה אֲהַ מַאְקָה סְוָאָה אֵי בִּיסְטִיאָה מַוְלָּהִי :
קִינְסִי לְהָלִיבְּנָה רִי יְזָה :

11. אֵי אֵין בְּנֵן בְּגָרְדָּולְיָאָרָאיְן סְוִיפְּרָה בְּנִיְהָה לְהָ צִיטָּאָה גְּרָאָה קָוָה צִי אֵין
אִיסְהָ פָּלוּ דִּי דְּזָדִיכִי מִירְדִּיְאָרִי דִּי אַוְמִינִי קָוָה בְּנֵן קְוָנוֹשִׁי אַיְלָבִּיהָ דְּרִיטָה
סְוָאָה אֲהַ מַאְקָה סְוָאָה אֵי בִּיסְטִיאָה מַוְלָּהִי :

קִינְסִי לְהָלִיבְּנָה רִי יְזָה :

ii

bestii > *besti > besti
... בִּיסְטִיאָה

11

12

ji: ***jittare**

- יִטָּאַוְּ jittavo (1:4)
יִטָּאַרְּ jittaro (1:5, 1:7, 1:15)
יִטָּיְ jitti (1:7)
יִטָּאַרְּיִמְּ jittaremo (1:7)
יִטָּיִטְּ jittiti (1:12)
יִטָּאֹטְּ jittasti (2:4)

13

ji

- יִתְּהֵ jiva (1:13)
יִשְׁאַלְּ jiscivo (4:5)

14

ij

- רִיקְוָרְדָּאֵי recurdaij (2:8)
אֶזְיִצְפָּאֵי adecepaij (4:2)
טוֹלְּיֵ tulij (4:3)
יִוְּוִ jivo (3:3)

15

jj

- מַאיְיָרְ majjuro (1:6)
אֶדוֹיְיָאֵרְ adujjarajjo (2:5)
סָאַקְרִיְפְּיָקָאֵרְ sacrefecarajjo (2:10)
דִּימָאָנָאֵרְ demanarajjo (2:10)
וַיְאֵי viajjo (3:3, 4:1)
גּוֹרְדָוְלִיְיָאֵרְ gurdulijjarajjo (4:11)

16

ljj

- מֵילְיָה meljo (4:3, 4:8)
גּוֹרְדּוֹלְיָה gurduljjuso (4:2)
גּוֹרְדּוֹלְיָה אֲסּוֹטִי gurduljjasti (4:10)
גּוֹרְדּוֹלְיָה אֲרָאיִוּ gurduljjarajjo (4:11)

17

njj

- קַנְפָאַנְיָה cunpanjo (1:7)

18

Tentative transcription

Italian spelling

- "ï" = ii, ij = i
- "ü" = ji = gi, ge
- "ü" = jj = gli
- "ü" = njj = gn

19

יְיָ

Literary Judeo-Italian

ijo

Today's standard Italian

io

Northern Italian dialects (Lombard flavours)

mi

20

AV Preservation by
reto.ch

Sandrainstrasse 3
3007 Bern
Switzerland

reto.ch
info@reto.ch

